

РЕШЕНИЕ

Борис авылы

КАРАР

2018 елның 19 марта

№5

**Әлки муниципаль районның Борис авыл
жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибе түрүнда**

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүнда" 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә түрүнда" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Әлки муниципаль районның Борис авыл жирлегеге Уставы нигезендә Әлки муниципаль районның Борис авыл жирлегеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Борис авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибен яңа редакциядә (кушымта) расларга.
2. «Әлки муниципаль районның Борис авыл жирлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе түрүнда» 2017 елның 20 мартаңдагы 4 номерлы Борис авыл жирлегеге Советы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның рәсми сайтында үрнаштырырга.

Совет рәисе,
Әлки муниципаль района
Борис авыл жирлеге башлыгы

Г.В.Самарина.

Расланды
Әлки муниципаль районы
Борис авыл жирлегенде гавами тыңлауларны
Советының 2018 елның 19
мартындағы 5 нче номерлы
каары

Әлки муниципаль районы Борис авыл жирлекендә гавами тыңлауларны тәртипкә салу һәм уздыру

Әлки муниципаль районның Чуаш Кичүе авыл жирлекендә (алга таба - Тәртип) әлеге тәртипнен 3 статьясындағы 2 өлешиндә күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Әлки муниципаль районның Борис авыл жирлекене Уставы нигезендә эшләнгән.

1 нче бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья Төп тәшенчәләр

Әлеге тәртиптә түбәндәгे төп тәшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - Әлки муниципаль районы Борис авыл жирлекендә яшәүчеләрнен муниципаль берәмлеке (алга таба - муниципаль берәмлек) жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль берәмлекнен жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча гавами фикер алышу юлы белән карарлар кабул итү процессында катнашуга хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше, шулай ук федераль законнарда, әлеге тәртиптә беркетелгән мәсьәләләрне карау өчен;

инициатив төркем - гавами тыңлауда катнашу хокукуна ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданнары төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукуна ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимиите органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары,

гавами тыңлаулар үткөрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгышларга хокуклы гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, вәкилләре

әлеге тәртипнен 6 статьясында билгеләнгән срокларда гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек чыгышка үз заявкаларын оештыру комитетына тапшырган;

оештыру комитеты - муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары, муниципаль берәмлек советы депутатлары, жәмәгатьчелек вәкилләре вазыйфаи затларыннан паритетлы башлангычларда төзелгән гавами тыңлаулар әзерләү һәм уздыру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручи коллегиаль орган;

гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча маҳсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья Гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

Халық алдында тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

муниципаль берәмлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, алар муниципаль берәмлек халкы катнашында мәжбүри тәртиптә гавами тыңлауларга чыгарыла;

халық тыңлауларына чыгарыла торған мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

гавами тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткөрү һәм билгеләү экспертларның ачыклық, хәбәрдарлық, ихтыярый булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Халық тыңлауларына чыгарыла торған сораулар

1. Халық тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Гавами тыңлаулар нәтижәләре жирле үзидарә органнары өчен рекомендация характеристында.

2. Халық тыңлауларына мәжбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) муниципаль берәмлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставны норматив хокукый актларга туры китерү максатларында муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләрен, федераль законнар, конституция (устав) яисә Россия Федерациясе субъекты законнарын төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелү очракларыннан тыш, әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукый акт проекты,

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

2.1) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

3) муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре.

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачауламаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы гавами тыңлаулар уздыру рәхсәт ителә.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

5. Әлеге нигезләмәнен 3 статьясында 2 өлешендә күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле

органдының норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты белән алдан ук таныштыруны, муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларында катнашуны, кабул ителгән каарларның дәлилләнгән нигезләрен дә кертеп, гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәэммин итә торган башка чараларны күздә тотарга тиеш.

6. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияне плannаштыру проектлары, территорияне үлчәү кагыйдәләре проектлары, территорияләрне төзекләндөрү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә, жир кишәрлекен нән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт бирү турындағы каарларның проектларына, капиталъ төзелеш объектларын төзүнен ин чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү турындағы каарларның проектларына, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнен рөхсәт бирү турындағы каарларның проектларына, жир кишәрлекләрен нән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен һәм объектларны капиталъ төзелеш объектларыннан башка төргә үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруның расланган кагыйдәләре булмаганда жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм (яисә) муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) норматив хокукий актларны исәпкә алып, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындағы нигезләмәләрне исәпкә алып үткәрелә.

4 нче статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Халық тыңлаулары халық, муниципаль берәмлек советы (алга таба - Совет), муниципаль берәмлек башлыгы (алга таба - Башлық) инициативасы буенча үткәрелә.

Халық алдында тыңлаулар үткәрү буенча халыкның инициативасы 18 яшькә житкән һәм муниципаль берәмлек территориясендә кимендә 100 кеше дайими яшәүче гражданнар төркеменнән чыгып каарга мөмкин.

2 нче бүлек. Гавами тыңлауларны билгеләү

5 нче статья. Гавами тыңлауларны билгеләү

1. Халық яисә Совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет каары белән билгеләнә.

Глава инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халық тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халық алдында тыңлаулар үткәрү һәм инициативасы хуплап халыкның имзаларын жыю туринде халық инициативасын күрсәту өчен кимендә 100 кеше санында инициатив төркем (алга таба - инициатив төркем) төзелә.

2.1. Инициатив төркем советка тәкъдим итә:

- гавами тыңлаулар мәсьәләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү туринде гариза һәм аларны үткәрү кирәклеген дәлилләү, гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1нче номерлы күшымтасы нигезендә имзаланган гариза;

- муниципаль хокукий акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукий актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә

алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру ёстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукий актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);

- 2 нче күшымта нигезендә гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;

- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнәң вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, анда инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документларның исемлеге, шулай ук муниципаль хокукий акт проекты докладчигы күрсәтелгән (муниципаль хокукий акт проектын гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнәң рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әлеге Советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлық документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа теркәлә торган документлар кергән көннән алып 30 көн эчендә инициатив төркем тарафыннан гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаган халыкның имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш

- әлеге нигезләмәнәң 3 нче күшымтасы нигезендә, 18 яшкә житкән һәм муниципаль берәмлек территориясендә дайими яшәүче халыкның кимендә 100 имzasы санында әлеге нигезләмәгә 3 нче күшымта нигезендә.

Имзалар гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативаны күрсәту турындагы гариза биргән көннәң иртәгесеннән жыелырга мөмкин. Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр керту рәхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә керту даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазыләрен тапшырган көннән алып 10 көн эчендә тапшырылган белешмәләрне тикшерә.

Имзалар кәгазыләрендәге имзаларны һәм белешмәләрне тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәле була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән тубәндәгеләр таныла:

1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

2) 18 яшкә житмәгән һәм дайими яисә башлыча муниципаль берәмлек территориясендә яшәмәгән затлар имзалары;

3) имзалар кәгазенә үз имzasын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданнар имзалары;

4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;

5) гражданнар турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә керту даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;

6) әлеге нигезләмәгә 3 нче күшымта таләпләренә туры килми торган имзалар кәгазендәге барлық имзалар

Тикшерү нәтижәләре имзалар кәгазыләрен тикшерү беркетмәсе (4 нче күшымта) белән рәсмиләштерелә.

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар кәгазыләре кергән көннән

соң 15 көн эчендә гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде яисә гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде гаризаны түбәндәге очракларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән дөрес имзалар саны халық алдында тыңлаулар уздыру түрүнде халық инициативасын күрсәтү өчен житәрлек түгел.

2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү түрүндагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китерап чыгарған хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив тәркем тарафыннан документларны кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү мәсьәләсе Муниципаль берәмлек советы тарафыннан карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданнарның инициатив тәркеме вәкаләтле вәкиленә язмача мотивлаштырылган хәбәрнамә жибәрә.

3. Ачык тыңлаулар билгеләгән Совет, Башлық тиешле муниципаль актларны кабул итә, аларда сорау, сроклар, вакыт һәм аларны уздыру урыны, оештыру комитеты составы, муниципаль хокукий акт проекты буенча фикер алышуда һәм гражданнарның гавами тыңлауларга чыгарылуын исәпкә алу тәртибе түрүнде мәгълүмат бар.

Гавами тыңлаулар үткәру датасы - федераль законнарда, Устав һәм әлеге тәртиптә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде муниципаль хокукий акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә.

Муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар билгеләү түрүнде мәгълүмат гавами тыңлаулар уздырган көнгә кадәр календарь көннәрдә исәпләнә торган 7 көн эчендә (әгәр башкасы карапмаган булса, федераль законнарда, Уставта, әлеге тәртиптә) муниципаль хокукий актны фикер алыша торган муниципаль хокукий актның күшымта проекты белән гавами тыңлауларны билгеләү түрүнде гавами тыңлаулар билгеләнгән көнгә кадәр бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән гамәлгә ашырыла.

3 нче бүлек Гавами тыңлауларны әзерләү һәм уздыру

6 нчы статья. Гавами тыңлауларны әзерләү һәм уздыру

1. Халық тыңлаулары муниципаль берәмлек халкы өчен үңайлы вакытта уздырыла (эш көне булмаган көннәрдә 11.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр я эш көннәрендә, 16.00 сәгатьтән башлап, 22.00 сәгатьтән дә сонга калмыйча гавами тыңлаулар уздырырга тәкъдим ителә). Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар уздырыла торган бинага тоткарлыксыз керүне тәэммин итәргә тиеш.

Гавами тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты гавами тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Халық тыңлауларында рәислек итүче булып оештыру комитеты рәисе тора. Утырыш гавами тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның сорауларын (мәсьәләләрен), тыңлауларны уздыру тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, сәркатип һәм эксперктарны күрсәтә, тыңлаулар үткәру инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты сәркатибе гавами тыңлаулар протоколын алып бара.

3. Рәис итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлаулар уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләт бирелгән затка, эксперктарга, шулай ук чыгышка хокукуы булган гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты тарафыннан

теркәлгән гаризалар бирүнең чираты белән билгеләнә.

4. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, үз тәкъдимнәрен тәшерергә һәм (яисә) гавами тыңлауларда башка катнашучылар курсәткән тәкъдимнәргә күшүлүргө хокуклы.

Фикер алышу йомгаклары буенча, гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләнәне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге төzelә, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар тәшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми.

5. Йомгаклау документын төзегөннән соң тәкъдим һәм тәкъдимнәр белән рәис катнашучыларны жирле әһәмияттәге мәсьәләнәне (мәсьәләләрне) хәл итүнен йомгаклау вариантын тавыш бирүгә күя. Гавами тыңлауларда караплар кабул ителә тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләнәне тәкъдим иткән өчен тавыш бирә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыелып кала. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә рәислек итүче һәм гавами тыңлаулар сәркатибе күл күя.

6. Гавами тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, гавами тыңлаулар уздырган көннән алыш эш көннәрендә исәпләнә торган З көн эчендә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә (6 нчы күшүмтә) төzelә, анда тубәндәгеләр курсәтелә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорай (сораулар);
- 2) гавами тыңлаулар уздыру инициаторы;
- 3) гавами тыңлауларны билгеләү турында хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;
- 4) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) гавами тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;
- 6) гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәғлүмат;

7) гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләнәне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар тәшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми;

- 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләнәне хәл итүнен йомгаклау варианты;
- 9) гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

7. Гавами тыңлауларның нәтижәләре турындағы бәяләмәгә оештыру комитеты рәисе һәм сәркатибе имза сала һәм шуши көннәрдә, гавами тыңлаулар уздырылган көннән алыш 5 көн эчендә исәпләнә торган 5 көн эчендә бастырып чыгарылышын (халыкка житкерелергә) тиеш.

8. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә жирле үзидарәнен халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча карап кабул итү өчен жаваплы органы тарафыннан һичшикsez каралырга тиеш. Карап йомгаклары мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнен вәкаләтле органы тарафыннан гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә караган көннән алыш эш көннәрендә саналған 5 көн эчендә бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән, муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар инициаторларына житкерелә.

9. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турындағы бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рекомендация характерында була.

4 нче бүлек. Муниципаль берәмлек уставы проекты буенча гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру үзенчәлекләре, Уставка, жирле бюджет проектына һәм аның үтәлеше турында хисап проектына үзгәрешләр керту

хакында Совет каары проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындағы мәсъәлә буенча

7 нче статья. Муниципаль берәмлек Уставы проектының гавами тыңлаулырында карау үзенчәлекләре һәм Уставка үзгәрешләр керту турында Советы каары проекты

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет уставы проекты "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлendәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты һәм аны кабул итү турындағы мәсъәлә Совет тарафыннан каралган көнгә кадәр 30 көн эчендә рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерергә) тиеш. Бер үк вакытта курсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет каары бастырыла.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында Совет каары проекты буенча гавами тыңлаулар проектны бастырып чыгарган (халыкка житкергән) көннән соң 7 календарь көннән дә иртәрәк булмаган вакытта уздырыла.

4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган тарафыннан оештыру комитеты муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт Советы каары проекты буенча тапшырыла.

8 нче статья. Жирле бюджет проектының гавами тыңлаулырында һәм аның үтәлеше турындағы хисапны карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, Уставта, Бюджет корылышы һәм муниципаль берәмлектә бюджет процессы турында нигезләмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындағы хисап буенча гавами тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручи орган булып оештыру комитеты тора.

Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындағы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындағы каар муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан кабул ителә.

3. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындағы каарлар, жирле бюджетның үтәлеше турындағы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар, жирле бюджетның үтәлеше турындағы хисап жирле бюджет проекты басылып чыкканнан (халыкка житкерелгәннән) соң 7 календарь көннән дә алданрак үткәрелми (жирле бюджетның үтәлеше турындағы хисап).

9 нчы статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындағы мәсъәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсъәләсе буенча гавами тыңлаулар "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законда, "Татарстан Республикасында жирле

үзидарә турында" һәм "Татарстан Республикасында референдум турында" Татарстан Республикасы Законнарында, Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып оештырыла һәм уздырыла.

2. Әлеге мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы каар Совет тарафыннан кабул ителә.

3. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

Әлки муниципаль районның
Борис авыл җирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм
уздыру тәртибенә 1 нче күшымта

ГАРИЗА

Гавами тыңлауларны билгеләү.

Инициатив төркемдә _____ кеше, исемлек
кушымта итеп бирелә, халық инициативасы буенча билгеләргә тәкъдим
итә
муниципаль берәмлектә түбәндәге сорай буенча гавами тыңлаулар:

_____
—
_____
—
_____
—
_____
—

Күшымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):
1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
2) анлатма язы;
3) финанс-икътисадый нигезләү
таләп итә торган хокукый актны гамәлгә ашыру
өстәмә матди һәм башка чыгымнар;
4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
5) оештыру турында каар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе
гражданнарның инициатив төркеме;
6) озату хаты.

Вәкаләтле вәкил
гражданнарның инициатив төркеме _____
(имзасы)

Сәркәтип

гражданнарың инициатив төркеме _____
(имзасы)

(имзасы)

Әлки муниципаль районының
Борис авыл жирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һем
үздыру тәртибенә 2 нче күшымта

ИНИЦИАТИВ ГРУППА ӘГЪЗАЛАРЫ ЖЫЕЛМАСЫ

Әлки муниципаль районының
Борис авыл жирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һем
үздыру тәртибенә З нче күшымта

Гавами тыңлауларны язу бите

Сорай буенча: " _____

"

Без, түбәндә язылучылар, ачык тыңлаулар үткөрүне хуплыйбыз
муниципаль берәмлек халкы инициативасы түбәндөгө сорай буенча:

"

"

т/б №	Фамилия, исем, атасының исеме	18 яшь туган көнө (өстәмә рәвештә туган көнө һәм ае)	Яшәү урыны адресы (паспорт буенча)	Паспорттың яисә граждан паспортын алмаштыручи документтың сериясе һәм номеры	Имзалар һәм аны көртү датасы (граждан үз кулы белән кертелә)

Имза кәгазен таныклыйм:

_____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме,

_____
паспорттың яисә документтың сериясе, номеры һәм бирү датасы,

_____
исемен күрсәтеп, гражданың паспортын алмаштыручи

_____
яисә аны биргән органның коды, яшәү урынының адресы,

_____
имзалар жыйған, аның имzasы һәм аны кую датасы)

Вәкаләтле вәкил

гражданнарның инициатив төркеме

_____ (имза) _____ (Ф.И.О.)

Әлки муниципаль районның
Борис авыл җирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм
уздыру тәртибенә 4 нче күшүмтә

БЕРКЕТМӘ
Гавами тыңлауларны язу битен тикшерү

Сорай буенча: " _____

"
Муниципаль берәмлек советында бирелгөн саннар
гавами тыңлаулар үткөрү инициативасын хуплаучы гражданнар имзалары
_____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан түбәндәгеләр
танылды:
гамәлгә яраксыз _____ түбәндәгө сәбәпләр буенча:

_____
-;
_____

Гамәлгә яраксыз имзалар саны - _____.

Фактлардан чыгып Жирлекнең тәкъдим ителгән гомуми саны;
дөрес имзаларны тәшкил итә _____.

Эш төркеме житәкчесе _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

Эш төркеме әгъзалары _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)
_____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

_____ (дата, вакыт)

Вәкаләтле вәкил
гражданнарның инициатив төркеме _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

Сәркәтип
гражданнарның инициатив төркеме _____ (имзасы) _____ (Ф.И.О.)

Әлки муниципаль районының
Борис авыл жирлекендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм
уздыру тәртибенә 5 нче күшымта

БЕРКЕТМӘ
Гавами тыңлаулар

" _____ " 20 _____ № _____

Халық алдында тыңлаулар түбәндәге инициатива буенча:

билгеләнгән _____
(муниципаль хокукый акт)

_____ (муниципаль хокукый акт исеме)
басылып чыккан (халыкка житкерелгән):

түбәндәге адрес буенча үткәрелгән:

_____ (үткәрелү датасы)

Оештыру комитеты:

Катнаштылар: _____

Вәкаләтле вәкил: _____

Сәркатип:

Экспертлар: _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Гавами тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Тыңладылар:

1.

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

2.

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны   телдән   һәм язма
формасы, шул исәптән:

т/б №	Рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Гавами тыңлаулар рәисе _____

(имзасы)   (Ф.И.А.)

Гавами тыңлаулар сәркатибе , _____
(имзасы)   (Ф.И.А.)

Әлки муниципаль районының
Борис авыл жирлегендә гавами
тыңлауларны оештыру һәм
уздыру тәртибенә б нчы күшымта

Гавами тыңлауларның йомгаклау нәтижәсе турында

"___" 20_____

Халық алдында тыңлаулар түбәндәге инициатива буенча:

билгеләнгән

(муниципаль хокукий акт)

,
(муниципаль хокукий акт исеме)
басылган (халыкка житкерелгән): _____
адресы буенча үткәрелде:
_____

(үткәрелү датасы)
Халық тыңлауларына чыгарыла торған сорау (сораулар)

Гавами тыңлаулар үткәрү инициаторы _____
гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны _____
Халық алдында тыңлаулар уздырган оештыру комитеты

Катнашучылар турында ачық тыңлаулар буенча мәгълүмат, шул исәптән
чыгышка хокук алган _____

Бердәм тәкъдимнәр исемлеге һәм мәсьәләне хәл итү буенча тәкъдимнәр
Халық тыңлауларына чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләр:

Фикер алышуға чыгарылған мәсьәләләр		Экспертларның һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм киңәшләре		Тәкъдимнәр (тәкъдимнәр) кертелгән (хупланган)	Искәрмә
т/б №	сорау формулировкасы яисә проектның исеме	т/б №	Текст жәмләләр	Фамилиясе, исеме, атасының исеме эксперт катнашучы)	
1		1.1.			
		1.2.			

2		2.1.		
		2.2.		

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше)

каршы _____ (кеше)

тыелып калдылар_____ (кеше).

Оештыру комитеты рәисе _____

Оештыру комитеты сәркатибе _____

